

**A Kúria
Jogegységi Panasz Tanácsa
végzése**

Jpe.III.60.023/2024/19. szám

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Kúria B.I. tanácsa által előterjesztett előzetes döntéshozatali indítvány alapján indult jogegységi eljárásban meghozta a következő

végzést:

a Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi határozat meghozatalát mellőzi.

Indokolás

I.

[1] A Kúria Büntető Kollégiumának B.I. tanácsa (a továbbiakban: indítványozó tanács) a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 33. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontja alapján a jogegység érdekében előzetes döntéshozatali indítványt terjesztett elő a Bfv.123/2023. számú felülvizsgálati ügyben, mivel jogkérdésben el kíván térni a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett Bfv.1.453/2022/10. számú határozatától.

[2] Az indítványozó tanács szerint a jogegységi eljárásban eldöntendő jogértelmezési kérdés az, hogy a vádról rendelkező jogerős ügydöntő határozattal szemben a bünszervezetben elkövetés megállapítása és annak jogkövetkezményei miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány érdemben elbírálandó vagy törvényben kizárt, amennyiben a kiszabott szabadságvesztés tartama:

a) a bünszervezetben elkövetés mellőzése esetén is a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 91. § (1) bekezdésében foglalt büntetési tételkeret emelésének mellőzésével a törvényes tételkeretek között került kiszabásra,

b) illetve a bünszervezetben elkövetés mellőzése esetén a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulata szerint minősülne törvénysértőnek.

[3] Az indítványozó tanács az álláspontját a Kúria más tanácsai által hozott ellentétes döntésekkel támasztotta alá.

[4] Az indítvány lényege szerint: a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjának II. fordulatában foglaltakra figyelemmel nincs helye felülvizsgálati eljárásnak, és a rendkívüli jogorvoslati indítványt el kell utasítani, ha a felülvizsgálati indítvány a bünszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítását sérelmezi, és a kiszabott büntetés a Btk. 91. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés figyelmen kívül hagyásával a Btk. Különös Részében meghatározott büntetési tételkeretbe illeszkedik.

[5] Mindezekre tekintettel az indítványozó tanács az előtte folyamatban lévő Bfv.123/2023. számon indult felülvizsgálati eljárást felfüggesztette.

II.

[6] Az indítványozó tanács a felvetett jogkérdéssel kapcsolatban álláspontját az alábbiak szerint fejtette ki.

[7] A Be. szabályozásából következően a Kúria az eljárása során hivatalból vizsgálja, hogy a felülvizsgálati indítvány elbírálásának feltételei adottak-e, és ennek részeként az indítvány elutasításának valamely oka fennáll-e. A Kúria az indítvány elutasítása esetén az indítványban sérelmezett törvénysértést érdemben nem vizsgálja meg.

[8] A bünszervezet büntető anyagi jogi fogalom, a bünszervezetben elkövetés megállapítása pedig tényből levont jogi következtetés eredménye, azonban nem minősítési kérdés, mert a bünszervezetben történő elkövetés nem a Btk. Különös Részében meghatározott törvényi tényállásban foglalt minősítő körülmény (nem az adott bűncselekmény minősített esetének megállapításán keresztül fejt ki a tételkeret emelő hatását). A bünszervezet fogalmát a Btk. értelmező rendelkezése tartalmazza [Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pont], a bünszervezetben elkövetőkre vonatkozó szabályokat pedig a Btk. Általános Része sorolja fel. Így annak téves megállapítása nem a törvénysértő minősítés, hanem a Btk. más szabályának megsértésén keresztül vizsgálható.

[9] Kétségtelen, hogy a bünszervezetben elkövetés megállapítása a minősítéshez hasonló módon történik, ugyanis arra a törvény absztrakt fogalommeghatározásának és az adott ügyben megállapított tényállásnak az összevetése révén kerülhet sor, vagyis tényből levont jogi következtetés. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a bünszervezetben elkövetés minősítési kérdés maradt volna.

[10] A Btk. 91. § (1) bekezdése a Btk. Általános Részében, a büntetéskiszabás címszó alatt rendelkezik a bünszervezetben elkövetéshez kapcsolódó jogkövetkezményekről, és előírja, hogy azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt bünszervezetben követte el, a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik, de a huszonöt évet nem haladhatja meg.

[11] A jogalkotó döntése tehát az volt, hogy nem a Különös Részben helyezi el, és az egyes bűncselekménynél meghatározott minősítő körülményként teszi (súlyosabban) büntethetővé ezt a jogellenes (többlet)magatartást, hanem általános jelleggel értékeli a többeselkövetés – ötévi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények esetén szóba jövő – bünszervezetben elkövetésben megnyilvánuló formáját. Ehhez nem rendelt önálló büntetési tételt sem, hanem általános részi rendelkezéssel a tételkeret felső határát tágította, azaz a bünszervezetben elkövetéssel nem az adott bűncselekmény minősített esete valósul meg, hanem az a büntetéskiszabás (büntetési tétel és ebből következően középérték meghatározása, végrehajtási fokozat, feltételes szabadság lehetősége) során jut szerephez.

[12] Ezért nem irányadó a Bfv.123/2023. számú felülvizsgálati eljárásban a bünszervezetben elkövetés támadása esetén az I. rendű terhelt védője által hivatkozott BH 2011.97. számon is megjelent (Bfv.802/2009/6. számú) döntés I. pontja, mivel az a felülvizsgálati eljárásban megállapított törvénysértő minősítés esetére mondta ki, hogy a büntetés abban az esetben is lehet törvénysértő, ha azt a törvényes minősítésnek megfelelő büntetési tétel keretei között szabták ki.

[13] A Bfv.1800/2015/8. számú (BH 2016.234. számon is megjelent) eseti döntésben már megfogalmazódott, hogy a bünszervezetben elkövetés téves megállapítása miatt felülvizsgálatnak akkor van helye, ha emiatt a büntetőjog szabályának megsértésével törvénysértő büntetés kiszabására kerül sor. A Kúria azonban ebben a döntésében még nem fejtette ki, hogy pontosan mi az a törvénysértő büntetés, amely a felülvizsgálatot megalapozza.

[14] Az ezen elvet fenntartó és azt indokolással alátámasztó Bfv.752/2020/17. számú (BH 2021.217. számon is megjelent) eseti döntésben is kinyilvánított tétellel az indítványozó tanács egyetértett. Eszerint a felülvizsgálati eljárásban kizárólag akkor lehet jelentősége a bünszervezetben elkövetés megállapíthatóságának, ha az alapügyben eljáró bíróság a Btk. 91. § (1) bekezdés alkalmazásával, a különös részi büntetési tételkeret felső határát meghaladó büntetést szabott ki, vagy a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette [Btk. 86. § (1) bekezdés b) pont], avagy a terheltet próbára bocsátotta {Btk. 62. § (2) bekezdés b) pont}, Bfv.752/2020/17., Indokolás [110]-[113]}. Ide sorolható még a jóvátételi munka intézkedés is, ami a bünszervezetben elkövetővel szemben szintén kizárt.

[15] A Kúria kiforrott gyakorlata szerint tehát a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulatának ba) alpontja alapján a kiszabott büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a büntetőtörvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközve a nemében és/vagy mértékében törvénysértő [BH 2012.239. és Bfv.415/2016/7. (megjelent BH 2016.264.II. számon is)]. Az ugyancsak régóta egységes gyakorlat szerint a mérlegelést nem tűrő rendelkezés követelménye azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásra vonatkozó rendelkezések körében „a büntetőjog más szabályának megsértése” címén csak a törvény kötelező előírásainak megsértését lehet felülvizsgálati okként figyelembe venni [Bfv.448/2007/6. (megjelent BH 2008.173.II. számon is)]. Éppen ezért nem vizsgálható felül például önmagában – tehát konkrét anyagi jogi szabály megsértésére hivatkozás nélkül – a büntetés mértéke, mint ahogyan az sem, hogy egy büntetés kiszabása során a bíróságok indokoltnak látták-e az enyhítő szakasz alkalmazását, vagy azt indokolatlanul mellőzték, avagy valamely szabadságvesztés próbaidőre felfüggesztését – ha a felfüggesztést a törvény nem zárta ki – miért nem tartották indokoltnak.

[16] Törvénysértő büntetés címén tehát felülvizsgálati ok az olyan anyagi jogi szabály megszegése, amely alkalmazását a büntetés meghatározása esetében a törvény a bíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvétele miatt az egyszerűsített felülvizsgálat (Be. XCIV. Fejezet) nem nyújt jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem illeszkedik a törvénybe, ilyen büntetést – illetve ilyen formában joghátrányt – a törvény nem ismer, nem tesz lehetővé [Bfv.1559/2018/10. (megjelent BH 2020.9. számon is)].

[17] A bünszervezet téves megállapítása ezért önmagában nem feltétlenül eredményezi törvénysértő büntetés kiszabását, amennyiben az nem haladja meg az adott tényálláshoz rendelt, az adott ügyben irányadó általános részi, tételkeretet emelő rendelkezések – így a halmazati bünteteskiszabás, a többszörös, különös és erőszakos többszörös visszaesőkre vonatkozó szabályok – alapján megállapított tételkeret felső határát. A büntetési tételkeret alsó határának e felülvizsgálati ok szempontjából nincs jelentősége, mivel a bünszervezetben elkövetőre vonatkozó szabályok azt nem módosítják.

[18] A bünszervezetben elkövetés megállapítása kétségtelenül egyéb hátránnyal is jár a terhelt számára, így a végrehajtási fokozat súlyosabbá válása és a feltételes szabadság kizárása miatt is. E szabályok alkalmazását a felülvizsgálati indítványok szintén támadják.

[19] A szabadságvesztés végrehajtási fokozata a bünszervezetben elkövetővel szemben fegyház, amennyiben a szabadságvesztés kétévi vagy ennél hosszabb tartamú [Btk. 37. § (3) bekezdés b) pont bb) alpont]. A Kúria gyakorlata szerint a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározása nem a büntetés kiszabásának része, e körben nincs helye felülvizsgálatnak (BH 2017.326.). Emellett a végrehajtási fokozat megállapítása nem is kógens szabály. A Btk. 35. § (2) bekezdése szerint – a büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre tekintettel – a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb vagy eggyel szigorúbb végrehajtási fokozat határozható meg (kivéve az életfogytig tartó szabadságvesztés egyes eseteit). Ekként – az ítélező bíróság mérlegelésétől függően – a bünszervezetben

elkövetés meg nem állapítása esetén is meghatározható a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyházban, amennyiben az egyébként, az egyéb anyagi jogi szabályok szerint csak börtön lenne.

[20] Ugyancsak nem tekinthető törvénysértő büntetésnek a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségére, annak legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezések körében megvalósult törvénysértés megállapítása [Bfv.520/2014/7. (megjelent BH 2015.269.II. számon is)]. Ennek oka, hogy a Btk. kimerítő jelleggel meghatározza a büntetéseket és intézkedéseket. A Btk. 33. § (1) bekezdése tartalmazza a büntetéseket, míg a Btk. 63. § (1) bekezdése az intézkedéseket. A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés nincs ezek között, így az nem minősül sem büntetésnek, sem intézkedésnek. Mindezek tükrében a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezés a büntetés kiszabásának részét képezi, azonban nem büntetés és nem intézkedés, ezért a jogerős ítélet erre vonatkozó rendelkezésével szemben a felülvizsgálatnak nincs helye {Bfv.752/2020/17., Indokolás [116]-[117], (megjelent BH 2021.217. számon is)}.

[21] A Be. 650. § (1) bekezdés c) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható. A Be. 671. §-a alapján pedig egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatásának van helye, ha a bíróság az alapügyben a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem a törvénynek megfelelően rendelkezett – többek között – a végrehajtási fokozatról, a feltételes szabadság lehetőségéről és a vagyonelkobzásról. E körben tehát a felülvizsgálatot a törvény kimondottan kizárja.

[22] Az eddig leírtak érdemben megfelelnek a Bfv.1.453/2022/10. számú határozat indokolásának első részében {Indokolás [30]-[38]} kifejtetteknek is, amelyet a jelen eljárás alapjául szolgáló előzetes döntéshozatali indítvány is részletesen tartalmaz, illetve nincsenek ellentétben a Bfv.752/2020/17. számú (BH 2021.217. számon is megjelent) eseti döntésen alapuló gyakorlatot megjelenítő Bfv.1061/2022/11. számú határozatban foglaltakkal sem.

[23] Ugyanakkor az indítványozó tanács álláspontja szerint ezen jogi érvekre tekintettel, a már kifejtettek alapján, a felülvizsgálat kizárt, amennyiben a Bfv.752/2020/17. számú (BH 2021.217. számon is megjelent) eseti döntésben foglalt feltétel (tételkereten kívüli büntetést eredményezne a bünszervezet mellőzése) nem teljesül.

[24] Ezért az indítványozó tanács nem értett egyet azzal a Bfv.1.453/2022/10. számú, határozatban megjelenő jogi állásponttal, amely szerint a bünszervezetben elkövetés megállapítását támadó felülvizsgálati indítványt a Kúria nem elutasítja, hanem – a bünszervezet fogalmi elemeinek vizsgálata mellett (megállapítva, hogy a jogerős ítélet e tekintetben helyes) – hatályában fenntartja. A Be. alapján ugyanis nem terjeszthető elő felülvizsgálati indítvány a jogerős ítéletben kiszabott törvénysértő büntetésre vagy törvénysértő intézkedésre hivatkozással, amelynek alapja a bünszervezetben elkövetés téves megállapítása abban az esetben, amennyiben a bíróság a büntetést a bünszervezetben elkövetőkre vonatkozó szabályok mellőzése esetén is törvényes büntetési tételkeretben szabta ki. Ebben az esetben ugyanis valójában felülvizsgálati ok nem valósul meg, a felülvizsgálat a törvényben kizárt.

[25] Nincs alapja tehát annak, hogy a Kúria a bünszervezet létrejöttével kapcsolatos álláspontját a határozatában kifejtse. Ugyanakkor a Kúria ezt eddig számos eseti döntésében – a joggyakorlat orientálása érdekében is – megtette, így a bünszervezet egyes fogalmi elemeinek értelmezése a gyakorlatban kiforrottá vált.

[26] Mindezekre tekintettel az indítványozó tanács a jogegységi eljárás során annak a megállapítását indítványozta, hogy a Kúria tekintse a törvényben kizártnak, és azt a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján utasítsa el, amennyiben a bünszervezetben elkövetőre vonatkozó rendelkezések mellőzése esetén a jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztés

büntetés tartama a terhelt terhére rótt bűncselekmény(ek) büntetési tételkeretének felső határát (a halmazati büntetésre vonatkozó szabályokra is figyelemmel) nem haladná meg.

[27] A Kúria értelmezze továbbá, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat ba) alpontja vonatkozásában a bünszervezetben elkövetés megállapítása nem felel meg annak a felülvizsgálati feltételnek, hogy az a Btk. más (eltérést nem tűrő) szabályának a megsértése lenne. A bünszervezet létrejötte és abban a terhelti elkövetői magatartás megállapítása az irányadó tényállás alapján lehetséges; a tényállás megállapítása, illetve annak összevetése a törvényi bünszervezet-fogalommal pedig jogkövetkeztetés eredménye. Ekként a bünszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítása, vagy meg nem állapítása nem jelenti kötelező anyagi jogi szabály megsértését. Így a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulatában írt feltétel nem áll fenn, amiből okszerűen következik, hogy az e jogszabályhely ba) alpontjában írt másik feltétel megléte már nem vizsgálható.

[28] A bünszervezetben elkövetőkkel szembeni kötelezően irányadó büntetéskiszabási szabályok alkalmazhatóságának alapfeltétele a bünszervezet megállapítása, vagy meg nem állapítása. Ha a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéletnek a bünszervezetben elkövetés tárgyában tett megállapítása nem vizsgálható, akkor az erre ráépülő speciális büntetéskiszabási szabályok alkalmazásának a törvényessége sem.

[29] A Jogegységi Panasz Tanács ülésén az indítványozó tanács képviselője az előzetes döntéshozatali indítványban foglaltakat fenntartotta.

III.

[30] A legfőbb ügyész az indítványozó tanács álláspontjával nem értett egyet. Álláspontja szerint a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjának ba) alpontjában a törvény nem tartalmazza, hogy a Btk. más szabályának megsértésével kiszabott törvénysértő büntetésnek a törvény valamely mérlegelést nem tűrő – kógens – rendelkezésébe kellene ütköznie, illetve a Kúria következetes gyakorlata sem alkalmaz ilyen jellegű szűkítést.

[31] A legfőbb ügyész álláspontja tehát az volt, hogy a bünszervezetben elkövetést és annak jogkövetkezményeit kifogásolva a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány érdemben elbírálandó abban az esetben is, ha a bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama a bünszervezetben elkövetés mellőzése esetén is a törvényes tételkeretek közötti, mivel a törvénysértő büntetés azt jelenti, hogy annak neme vagy mértéke a bűncselekmény minősítéséhez kapcsolódó büntetési tételkeret megsértésével kiszabott, avagy az irányadó büntetési tételkereten belüli ugyan, de az anyagi jogszabálysértés kiküszöbölése mellett tartamában eltúlzottan súlyos.

[32] A legfőbb ügyész képviselője az írásbeli nyilatkozatot nem tartotta fenn, és kifejtette, hogy a Be. 649. § (1) bekezdését érintő és 2025. szeptember 1. napjával hatályba lépett törvénymódosítás a felvetett kérdést megoldotta, vagyis az előzetes döntéshozatali indítványban javasoltak szerint kell az ott írt feltételek mellett a felülvizsgálati indítványt elutasítani.

IV.

[33] A Jogegységi Panasz Tanács jogegységi határozat meghozatalát nem tartotta indokoltnak.

[34] Álláspontja szerint az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2025. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: 2025. évi XLIX. törvény) 211. §-ával módosított és 2025. szeptember 1. napjával hatályba lépett Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja rendezi a kérdést. Eszerint: A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt szabott ki olyan büntetést, illetve alkalmazott olyan intézkedést, amely a felülvizsgálati indítvánnyal

megtámadott határozat szerint irányadó büntetési tételkerettől eltérő, törvényes büntetési tételkeretre figyelemmel aránytalanul súlyos vagy aránytalanul enyhe.

[35] Ez a rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezés két fordulata külön értelmezést von maga után. A rendelkezés szerint akkor van helye felülvizsgálati indítvány előterjesztésének, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével

ba) szabott ki törvénysértő büntetést,

bb) alkalmazott törvénysértő intézkedést.

[36] A fentiekben idézett módosító rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a törvényes tételkeretek között kiszabott büntetés vizsgálatára csak a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont I. fordulatában írt törvénysértő minősítés esetén van lehetőség. Ebből a szabályozásból, valamint a két fordulatot külön kezelő rendelkezésből egyértelműen következik, hogy a Btk. más szabályának megsértése esetén kizárólag objektív törvénysértés esetén nyílik meg a rendkívüli jogorvoslat lehetősége.

[37] A Btk. Általános Részében szabályozott bűnszervezet nem minősítés, ezért az ezen jogintézménnyel kapcsolatban kiszabott joghátrány a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulata szerint csak abban az esetben eredményezheti felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását, ha objektív törvénysértő büntetés kiszabására került sor, vagyis a bíróság a Btk. 91. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a büntetést a felemelt büntetési tételkeretek között szabta ki, annak ellenére, hogy a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a bűnszervezet egyébként nem állapítható meg.

[38] Magyarország Alaptörvényének 28. cikkében foglalt azon kötelezettség, amely szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, és a jogszabályok céljának megalkotása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy a módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni, módosításra vonatkozó indokolás esetén a módosított jogszabályhely tekintetében értelmezendő [Bfv.1116/2024/6. (megjelent BH 2025.202.I. számon is)].

[39] Az eldöntendő jogértelmezési kérdéssel kapcsolatban pedig a fenti törvény végső előterjesztői indokolása nem hagy kétséget afelől, hogy a szankció kiszabásával összefüggő arányossági kérdés csak akkor releváns, ha a bünteteskiszabás fundamentumát képező (különös részi) keretek változnak. Nem tartoznak az új c) pont szerinti minősítés tárgykörébe az Általános Részben szereplő tételkeretet emelő rendelkezések. Ezekre a felülvizsgálat arányossági kérdések okán nem alapítható.

[40] A módosítás egyértelművé teszi, hogy a Be. 649. § (1) bekezdésének hatályos b) pontja szerinti esetben a továbbiakban felülvizsgálatra csak akkor kerülhet sor, ha a törvénysértő büntetés objektív törvénysértő, tehát a bűncselekmény tételkereteire figyelemmel törvényesen kiszabható büntetésen kívüli, attól törvénysértő módon lefelé vagy felfelé eltérő büntetés kiszabását eredményezték.

[41] Lényeges továbbá, hogy továbbra is a hatályos b) pont szerinti felülvizsgálati ok keretei között értékelhető a Btk. más szabályainak törvénysértő megsértése. Ezekben az esetekben kizárólag az objektív törvénysértés, tehát a tételes anyagi jogi szabállyal ellentétes büntetés felülvizsgálatára nyílik lehetőség. E szabály – és nem az új c) pont szerinti, kifejezetten a különös részi tételekeretek változásához kötött felülvizsgálati ok – keretei között értékelhető a Btk. Általános Részében, a büntetés kiszabási szabályok között szereplő enyhítő szakasz törvénysértő alkalmazása is.

[42] Végül az előterjesztői indokolás egyértelművé teszi azt is, hogy a felülvizsgálati rendszer túlzott tágítása veszélyeztetné a jogerő intézményét.

[43] Mindezzel összefüggésben a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozható határozataira vonatkozó lehetőségeket szabályozó Be. 662. § (2) bekezdésének szintén a 2025. évi XLIX. törvény 214. §-ával módosított és 2025. szeptember 1-én hatályba lépő b) pontja egyértelművé teszi, hogy a Kúria a megtámadott határozatot abban az esetben változtathatja meg és hozhat a törvénynek megfelelő határozatot, ha az alapügyben eljáró bíróság: „b) a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt szabott ki olyan büntetést, illetve alkalmazott olyan intézkedést, amely a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat szerint irányadó büntetési tételkerettől eltérő, törvényes büntetési tételkeretre figyelemmel aránytalanul súlyos vagy aránytalanul enyhe”.

[44] Ugyanez a törvényhely nem biztosít lehetőséget arra, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont II. fordulatában kiszabott, a törvény rendelkezéseit nem sértő joghátrány esetén a Kúria a megtámadott határozatot megváltoztassa. Ebből a rendelkezésből egyértelműen következik, hogy amennyiben nincs a Kúriának döntési jogköre egy adott kérdés kapcsán, úgy a felülvizsgálati indítvány előterjesztése is kizárt, azaz kizárólag annak elutasítására kerülhet sor.

[45] Mindebből következően a bünszervezet megállapítását támadó felülvizsgálati indítvány egyedül abban az esetben vezethet a jogerős ítélet megváltoztatására, ha a bíróság a bünszervezet esetleges törvénysértő megállapítása mellett a büntetést az általa alkalmazott büntetőtörvény Általános Részének a büntetési tételkeretet a bünszervezet elkövetés folytán emelő rendelkezésének alkalmazásával szabta ki. {Bfv.1.453/2022/10., Indokolás [35]-[36]}

[46] A bünszervezetben elkövetés téves megállapítására való hivatkozás önmagában, függetlenül a kiszabott büntetéstől, nem felülvizsgálati ok. Amennyiben a terhelttel szemben kiszabott büntetés még a bünszervezetben elkövetés miatti büntetési tétel felső határának emelkedését figyelmen kívül hagyva is törvényes, a szabadságvesztés akkor sem törvénysértő, ha a bünszervezetben elkövetés megállapítása törvénysértő lenne.

[47] Ahogy az előterjesztői indokolás is egyértelművé teszi a Btk. más szabályainak megsértése esetében kizárólag az objektív törvénysértés, vagyis a tételes anyagi jogi szabállyal ellentétes büntetés felülvizsgálatára nyílik lehetőség. Ebből következően viszont kizárt a felülvizsgálat lehetősége, ha a bünszervezetben történő elkövetés megállapítása (törvénysértő megállapítása) esetén a büntetés kiszabására a különös részi büntetési tételkeretben került sor.

[48] A Jogegységi Panasz Tanács álláspontja szerint ezért a 2025. évi XLIX. törvény 211. §-ával módosított és 2025. szeptember 1. napjával hatályba lépett törvényi rendelkezésből egyértelműen következik, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pontjának II. fordulatában foglaltakra figyelemmel nincs helye felülvizsgálati eljárásnak és a rendkívüli jogorvoslati indítványt el kell utasítani, ha a felülvizsgálati indítvány a bünszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítását sérelmezi, és a kiszabott büntetés a Btk. 91. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés figyelmen kívül hagyásával a Btk. Különös Részében meghatározott büntetési tételkeretbe illeszkedik.

V.

[49] Mivel az előzetes döntéshozatali indítványban feltett kérdést időközben a jogalkotó az indítványnak megfelelően rendezte, ezért az indítványban foglaltaktól eltérő határozatok a továbbiakban már nem irányadók; így a jogegységi eljárásnak a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontjában rögzített törvényi feltétele már nem áll fenn, ezért a Jogegységi Panasz Tanács nem látott lehetőséget arra, hogy az előzetes döntéshozatali indítványban foglalt jogkérdésben jogegységi határozatban állást foglaljon.

[50] A fentiekre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 40. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a határozathozatalt mellőzte.

Budapest, 2025. október 20.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Csák Zsolt s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s.k. bíró, Dr. Balogh Zsolt Péter s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró, Dr. Remes Gábor s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró